

AZ ÉLET VÉDELME NEK HETE

Március 14-20

Gyökössi Endre írja egyik könyvében, hogy ismert keresztyén szülőket, az egyiküknek öt kaptár méhe volt és öt gyermeke. A méheikhez könyvtárnyi szakirodalma volt, a gyermekeikhez egy sem. Csendes alázatra int ez a példa. Ismerem-e a **GYERMEK**emet, korának jellemzőit, testi- lelki-, érzelmi sajátosságait? Tudom-e, hogy ha „elromlik” benne valami, nem úgy „működik” ahogy kell, akkor mi a teendőm? Kicsoda a gyermek? Mindenekelőtt: az Úr ajándéka, gyümölcs, jutalom.

Hogyan érkezik az estébe? Fáradtan, tele élményekkel, kérdésekkel, amelyek feldolgozásra, megválaszolásra várnak. Addig, amíg tele van a gyermek lelke és gondolatvilága, mindazzal, amit magával hozott, nem kész befogadni azt, amit az Isten nyújtani akar neki az esti csendesség alkalmával. Azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy életkori sajátosságából fakadólag minél kisebb a gyermek, annál nehezebben fejezi ki konkrétan belső érzés és gondolatvilágát. Ezért is van nagy jelentősége a beszélgetésnek, a játéknak, hiszen ilyenkor a figyelmes szülő a sorok között olvasva kihallhatja mindazt az információt, ami segítségével képet kaphat mindarról, ami gyermekét foglalkoztatja.

Ahogy a testi fejlődésnek megvannak a sajátosságai, ugyanúgy a gyermek hite is különböző fejlődési szakaszokon megy keresztül. a magzati kortól a csecsemőkor végéig az anya lelki állapota, valamint a későbbiek során a babához legközelebb álló személyek érzelmei, és viselkedése van hatással a gyermek értelmi, érzelmi és lelki fejlődésére.

Az óvodás gyermek a világról alkotott felfogását ekkor még túlnyomórészt képzelete, érzékei és érzelmei határozzák meg. A valóság objektív tényei kevésbé érdeklik. A kerek, színes történetek nagy hatással vannak rá, ezeken keresztül kap képet Isten igazságáról és Jézus szeretetéről, bár a bennük rejlő mélyebb igazságot még nem tudják megfogalmazni.

A kisiskolás korú gyerekek többségnek ebben az életkorban kezd kialakulni a logikai képessége. Kezdi megtanulni – leginkább saját tapasztalataik alapján, hogy különbség van a valós- és a képzett világ között. Ugyanakkor a valós világ és Isten világa számukra még nem határolódik el élesen.

Hat-nyolc éves korban a gyermek mindent szó szerint értelmek, beleértve az elvont fogalmakat is. Nyolc és tizenkét év között azonban már összetettebb lelki fogalmakat is képes felfogni. Kezdi érteni az olyan elvont tényeket is, miszerint Isten Lélek, nem pedig emberi lény. Ebben a korban kezd megváltozni a gyermekeknek az imádsághoz való viszonya is. Imája eddig többnyire csak konkrét kérésekből állt, azonban a tíz-tizenkét éves gyermek már önállóan is megteszi ezt, amikor félelmekkel, bűntudattal, vagy magánnyal küzd.

Egyre inkább képessé válnak arra, hogy a bibliai történetek alapján megalkossák lelki fogalmaikat (Isten, imádság, bűn...stb.) és értelmezzék lelki élményeiket. A gyerekek ebben a korban még a mesékre jellemző egyértelmű magyarázatokat és válaszokat várnak kérdéseire, amelyeket igyekeznek gyakorlatiasan és szó szerint a saját életükre alkalmazni.

A kamasz a vallásos neveltetését és tapasztalatait összevetve kezd kialakítani saját hitbeli meggyőződését. Keresi a folytonosságot korábbi, jelenlegi és jövőbeni éne között. A Biblia történeteit kezd kapcsolatba hozni önmagával, élettapasztalataival, reményeivel, félelmeivel. A serdülő gyermek mindenben saját személyére szülő értelmet keres, a Bibliában éppúgy, mint a tőlünk tanult hitben.

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.”
(Példabeszédek 22,6)

Az igei gondolatok **Fodorné Ablonczy Margit – Bölcsföldi András: Családi Áhítatoskönyv** című könyvéből valók, amelyben további gondolatokat, énekeket, feladatokat találhat az olvasó, amelyek segítik a családok egymásra- és Istenre való hangolódását. A könyv és a hozzá tartozó CD, mely a könyv énekeit tartalmazza, a református lelkész hivatalban megvásárolható.

MÁRCIUS 14. – VASÁRNAP

„Hallottátok, hogy megmondatott a régieknek: Ne öl! Mert aki öl, méltó arra, hogy ítélkezzenek felette. Én pedig azt mondom nektek, hogy aki haragszik atyjafiára, méltó arra, hogy ítélkezzenek felette, aki pedig azt mondja atyjafiának: Ostoba! - méltó a főtörvényszéki eljárásra; aki pedig azt mondja: Bolond! - méltó a gyehenna tűzéré.

Ha tehát áldozati ajándékodat az oltárhoz viszed, és ott jut eszedbe, hogy atyádfiának valami panasza van ellened, hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, menj el, békülj ki előbb atyádfiával, és csak azután térj vissza, s vidd fel ajándékodat. Békülj meg ellenfeleddel hamar, amíg az úton együtt van veled, hogy át ne adjon ellenfeled a bírónak, a bíró pedig a szolgának, és így börtönbe kerülj. Bizony, mondom néked, ki nem jössz onnan, amíg meg nem adod az utolsó fillért is.”
(Máté5,21-26)

Lépes méz a kedves beszéd: édes a léleknek és gyógyulás a testnek. (Péld 16,24)

Ettetek már lépes mézet? Általában kis üvegben adják. Ha felemeled az üveget, majd a fény felé fordítod, csodálatos színekben játszik. A sárgás-aranyos látványban különös helyet foglal el a lép, a méz tulajdonképpen „háza”. Miért izgalmas? Mert a végtermékkel együtt megeszed azt a tökéletes geometriai alakzatot is, melyet a méhek nagy munkával és belépük táplált memóriával építenek meg. így „házastul”, „csomagolópapírostul” eszed meg a mézet. Amikor már csak a viaszos anyag marad a szádban, a fogaiddal még kipréselhetsz egy kis édeset a rágószerű anyagból.

Ilyen a kedves beszéd is. Nem elég az, hogy az ember tud beszélni, lehet kedvesen is szólni. Már magában az is felfoghatatlan, hogyan tanul meg egy 2-3 éves gyermek mindenféle szabály, nyelvtani szerkezet ismerete nélkül tökéletesen beszélni. Csak megfigyel, néha elkap egy-egy szót, eleinte eltéveszti a ragozást, aztán egyre inkább belejön. Ez magában csoda. De ez még csak a lép. Az igazi az, ha valaki jól és szépen használja a nyelvet. Ha választékos, ha élvezetes, ha humoros. Mindenki jobban szereti azt a tanárt, aki a tantárgyát nem monotonon, könyvből felolvasva, unottan adja elő, hanem élvezetesen, választékosán, humorral, anekdotával fűszerezve.

Édesek lehetnek a te szavaid is valakinek. Egyetlen kimondott szó is lehet vigasztaló, gyógyító, erősítő. Lépes méz!

IMÁDSÁG

Jézus, te elsősorban a lelkiéiről szóltál régen, s szólsz ma is. Mi a törvény paragrafusait bújjuk, hogy mindent jól tegyünk, te pedig a légkört formálsz át körülöttünk. Miért leszek indulatos? Honnan származnak a csúnya szavak? Miért mondok ki olyat, amit nem akarok? Miért bántunk meg valakit, akit egyébként szeretünk? Olyan logikátlanok tűnnek minden. Segíts nekem Uram a te szeretet-logikátlanságoddal, mely felülírja az emberek minden logikáját és logikátlanságát Ámen.

MÁRCIUS 15. – HÉTFŐ

„Az az indulat legyen bennetek, ami Krisztus Jézusban is megvolt.”
(Filippi 2,5)

Nem érezzük úgy, hogy ezúttal a Biblia kicsit magasra helyezte a mércét? Hogyan hasonlíthatnánk mi magunkat Jézushoz? Vagy éppen arra utal ez az íge is, hogy Jézusban is voltak egészen hétköznapi, „emberi” vonások: elkeseredett, sírt, mérges lett, elfáradt? Esetleg arra utal, hogy bizonyos helyzetben kellően alázatosak vagyunk-e? Vissza tudunk-e lépni, amikor mi következniénk, alázatosak vagyunk-e, amikor pedig nem várják tőlünk?

MÁRCIUS 16. – KEDD

„Minden keserűség, indulat, harag, kiabálás és istenkáromlás legyen távol tőletek minden gonossággal együtt.”
(Efézus 4,31)

Ma az emberek gyors hangulatváltozásait, indulat-kitöréseit legjobban a közlekedésen lehet lemérni. Pillanatok alatt változik meg egy volánnál ülő ember indulata, ha olyat tapasztal, ami nem az ő stílusának megfelelő. Még az egyébként békés természetű embereket is kihoz a sodrából egy-egy dugó, egy eléje szemtelenkedő, vagy akár egy szabályos, de lassú autós. A tanács arra is vonatkozik, amit magunktól nem tudunk betölteni. Kérjünk ehhez erőt!

MÁRCIUS 17. – SZERDA

**„A szelíd szív élteti a testet, az indulat viszont rothasztja a csontokat.”
(Példabeszédek 14,30)**

A nyelvtanban van egy nehéz kategória: indulatszó. Olyan szavak tartoznak bele, melyeket nem tudunk pontosan körülírni. Gyakran az eredetét sem ismerjük, csak a hangulatát, a kimondás körülményeit érezzük. Fiatalok kérdezték tőlem, amikor elkomorodtam egy erősen kimondott „basszuskulcs” szó hallatán, hogy ezt is csúnyának tartom-e? Akkor is azt válaszoltam, mint most is, hogy az indulat dönti el, hogy mi van mögötte, nem maga a kifejezés.

MÁRCIUS 18. – CSÜTÖRTÖK

**„Mert sokat vétkezünk mindnyájan, de ha valaki beszédben nem vétkezik, az tökéletes ember, meg tudja fékezni az egész testét.”
(Jakab 3,2-5)**

Mindaz, amit az ember belül, a szívében megél, a száján, a szavain keresztül jön ki. Az indulat is ilyen. Hozzám közel állóknak szoktam mondani, ha látom, hogy szinte szétrobban a haragtól: „Fújj egyet!” S akkor időnként tényleg kiszalad az emberből az indulat, mint valami sűrített levegő. Ha nem is oldódik meg minden ezáltal, jól érzékelteti, hogy a belső indulatoknak valahol távozni kell belőlünk, mert különben megbetegítenek.

MÁRCIUS 19. – PÉNTEK

**„Semmiféle bomlasztó beszéd ne jöjjön ki a szátokon, hanem csak akkor szóljatok, ha az jó a szükséges építésre, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják.”
(Efézus 4,29)**

A szavak mögött azonban mindig van valami: az indulatok. Baj, ha csak a felszínt látjuk, nem a mélyen lévő. Itt a magam megfékezéséről van szó, hiszen a megbocsátásban s az áldásban van nagy lehetőség, ami építheti a másikat. Mások megbocsátását nem erőszakolhatom ki, de tehetek érte valamit: kezdeményezhetek egy beszélgetést, még akkor is, ha úgy érzem, nem nekem kellene lépnem.

MÁRCIUS 20. – SZOMBAT

**„Ha eljutott hozzám Igéd, én élveztem, Igéd vidámságot szerzett nekem és szívbeli örömet, hiszen Rólad neveztek el engem, Uram, seregek Istene.”
(Jeremiás 15,16)**

A parancsolatokban sohasem csak tiltás van! Ha látok egy gyönyörű zöld gyept, akkor nem azért nem lépek rá, mert tábla tiltja. Inkább azért, mert szeretném, ha mások is tudnának gyönyörködni benne, ha másoknak is szép maradna. Ha valaki szépen beszél, igényes, akkor azzal nemcsak a saját védelmét építi fel. Formálja a környezetét, megőrzi és ápolja szép nyelvünket. A szépen kimondott szó bizonyosság lehet az embereknek és áldozat Istennek.

A CSALÁDI ÁHÍTAT MENETE:

- ❖ **RÁ-hangoló** – feladat: Az együttlét elején ez a pár perces feladat segít kiszakadni a mindennapi tevékenységekből és megérkezni egymás mellé.
- ❖ **Ének**
- ❖ **Bibliai történet elolvasása** – amennyiben lehetőség van rá, a teljes Szentírásból olvassuk az igeszakaszt. Ezen a héten egy történetet olvasunk minden nap és annak egy-egy üzenetét vesszük végig napról napra.
- ❖ **Ige, magyarázat**
- ❖ **Morzsaszededegetés** – mit kaptál, mit viszel magaddal?
- ❖ **Imádság** – imádkozhatunk a saját szavainkkal, elmondhatjuk közösen a Mi Atyánk-ot
- ❖ **Ének**

RÁhangoló

„Lépes méz a kedves beszéd: édes a léleknek és gyógyulás a testnek.” olvassuk a Példabeszédek könyvében. Mégis milyen könnyen szóvá tesszük, ha valami nem tetszik, ami jó, azt pedig szó nélkül hagyjuk. mennyi keserű percet okozunk ezzel magunknak és egymásnak. Édesítsük meg egymás estéjét ezen a héten, és gyakoroljuk a szavainkat arra használni, amire kaptuk: egymás bátorítására, erősítésére, tovább segítségére.

Vágjuk ki a mellékletben található félbehagyott mondatokat, és az áhítat elején mindenki húzzon egyet, és a szomszédjára vonatkozóan fejezze be!
Lehet akár több kört is menni!

 Jó benned az, hogyan...	Jó lenne, ha többször...
Jól esett, amikor... 	 Jól áll, amikor...
 Meglepett az, amikor...	Szeretetreméltó vagy, mert...
Tetszik, amikor... 	 Ne add fel azt, hogyan...
 Különleges vagy, mert...	Nagyon bátor voltál...
Tanulni lehet tőled... 	 Csodállak, amikor...
 Köszönöm, hogy...	Örülök, hogy a család tagja vagy, mert...
Megérttem, hogyan... 	 Szeretném, ha tudnád...